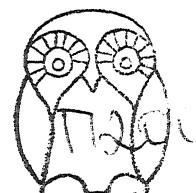

СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ МИТНОЮ БЕЗПЕКОЮ

ПАШКО П.В.

П. В. Пашко

Постановка проблеми. В Україні завершується процес формування основних атрибутів національної економіки – грошової, фінансової, платіжної, податкової, митної, банківської та інших систем, які у своїй сукупності становлять економічну систему держави. Одночасно завершується побудова системи та підсистем державного регулювання економіки, і головним завданням завершального етапу є досягнення узгодженості та відповідності регуляторів умовам і потребам розвитку економічної системи, інтересам держави та народу країни.

Державне регулювання є продуктом еволюції ринкової системи [1], а сучасна ринкова система являє собою симбіоз державного та ринкового регулювання. Державне регулювання відіграє в ринковій економіці, переважно, коригувальну (стабілізуючу) роль, тобто воно долає суперечності, що виникають у процесі розвитку ринку. Однак є функції, які держава має виконувати за будь-яких обставин, в умовах будь-якої економічної системи. Це функції, що стосуються забезпечення державності і незалежності, зокрема державної безпеки. На нашу думку, це насамперед стосується захисних функцій держави, зокрема захисту економічних кордонів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На сьогоднішньому етапі системне державне регулювання економіки перетворилося на постійно діючу підсистему ринкової економіки, без якої жодна розвинена ринкова економіка не може функціонувати. Митне регулювання та управління митною справою є важливою складовою цієї системи. У зв'язку з цим його аналіз та різного роду рекомендації набули значного поширення в науковій та практичній літературі.

Пошук і розробка методів наукової оцінки процесів формування митної політики та

забезпечення митної безпеки при реалізації митної справи, методичних підходів та практичних рекомендацій з цього питання мають місце в роботах учених Бережнюка І. Г., Войцещука А. Д., Додіна Є. В., Жаліла Я. А., Дьоміна Ю. М., Науменка В. П., Павлова А. П., Пісного П. Я., Приймаченка Д. В., Ченцова В. В., Шкарупи В. К., Щербіни В. І. та інших. Однак підходи до формування управління митною системою на основі забезпечення митної безпеки ще потребують розробки.

Отже, метою даної статті є формування принципового підходу до управління митною безпекою.

Виклад основного матеріалу. У розвиненій ринковій економіці держава відіграє одну з провідних ролей, і її вплив на економічну систему постійно посилюється, але він не є статичним. Роль держави змінюється з плином часу, на кожному етапі розвитку країни вплив держави має певну сукупність специфічних особливостей, притаманних тільки цьому етапові. Це безумовно стосується і митного управління, адже зміна внутрішніх та зовнішніх соціально-економічних та політичних умов неминує веде до корегування державної політики у митній сфері.

Таким чином, слід визначити чинники, що впливають на розвиток державної митної політики та є похідними від загальних чинників державного регулювання економіки.

До *ендогенних* (внутрішніх) чинників, насамперед, можна віднести:

Пашко Павло Володимирович – кандидат технічних наук, доцент, заступник голови Державної митної служби України

- рівень розвитку економічної системи (продуктивних сил, виробничих відносин);
- просторова організація економіки;
- рівень розвитку та ефективність дії ринкових механізмів;
- ефективність державного управління і державного регулювання;
- фінансові можливості держави;
- внутрішньополітичні чинники;
- соціальні, історичні та інші чинники.

До екзогенних (зовнішніх) чинників можна віднести ті, що діють за межами національної економічної системи, але впливають на державну митну політику:

зовнішньополітичні – зовнішньополітична конкуренція держав, міжнародні зобов'язання держави, участь у міжнародних організаціях тощо;

зовнішньоекономічні – міжнародна інтеграція і регіоналізація, конкуренція і конкурентоспроможність національної економіки.

Процеси глобалізації, що відбуваються у теперішній час, призводять до загострення міжнародної, міждержавної, міжрегіональної (маються на увазі макрорегіони) конкуренції у світовій господарській системі. За таких умов держава має здійснити всі необхідні дії для підвищення конкурентоспроможності національної економіки, зберегти та підвищити рівень національної економічної (зокрема митної) безпеки в глобальному середовищі.

Державна митна політика формується під дією комплексу ендогенних та екзогенних чинників у їхній взаємодії, тому державна політика є складним результатом реакції на вплив змінних чинників. З огляду на це, державна митна політика мала б перебувати у процесі постійних змін, у постійному русі, що напевне б завадило ефективній реалізації її цілей та негативно вплинуло б на рівень митної безпеки.

Тому, на нашу думку, державна митна політика має спиратися, насамперед, на певний «стрижень» – сталу пріоритетну тенденцію, тобто на провідну перспективну ціль, яка базується на домінуючій стійкій тенденції розвитку. Зрозуміло, що це можливо лише за

використання інструментарію стратегічного планування.

М. Чечетов та І. Жадан [8], розглядаючи особливості макроекономічного трансформування економіки, вказують, що успіх у побудові ефективної макроекономічної системи країни залежить від ідеології трансформаційних перетворень. Тобто перетворення мають спиратися на стратегічне бачення майбутнього системи.

Незважаючи на ринкову орієнтацію економічної системи, значну роль у регулюванні економіки відіграють й далі відіграватимуть державні інституції, до яких слід віднести митну систему. Створення передумов ефективного включення країни у глобальні економічні структури і процеси вимагає зміни основ діяльності державних інституцій. Під впливом викликів часу митна система також має трансформуватися, і метою цих трансформацій насамперед має стати підвищення її спроможності захистити економічні інтереси, тобто забезпечити економічну (у т. ч. митну) безпеку держави.

Інституціональні зміни визначають шлях, «яким суспільство змінюється в часі» [9].

Вітчизняний досвід показав, що революційні зміни є не найкращим шляхом досягнення цивілізаційного прогресу [8]. Втім, на нашу думку, нинішні реалії вказують на неможливість еволюційного перетворення інституцій – швидкість, з якою Україна інтегрує у міжнародну економічну систему, вимагає революційних змін. Однак вони є надто ризикованими, оскільки мають докорінно змінити соціально-економічний стан країни, а отже, підґрунтям для таких змін має стати ретельно розроблена стратегія.

Для забезпечення розвитку економічних систем, необхідний стратегічний менеджмент – поширений у практиці інструмент формування довгострокового плану дій для перемоги у конкуренції [10].

Проблемам стратегічного планування розвитку підприємств, організацій, економічної системи країни загалом та її окремих складових присвячено численні роботи відомих вітчизняних та іноземних учених [11 – 16].

Під стратегією сьогодні розуміють складну систему цілей, напрямів, завдань, інструментів та заходів, які в цілісному поєднанні спроможні

втілити у практичних діях наміри керівництва, це комплекс заходів, спрямованих на визначення цілей функціонування системи, формування і використання планів, а також сукупності механізмів здійснення місії організації і досягнення поставлених цілей [16, 17].

А. Шубін визначає стратегію як програму, план, напрям, дію або як засіб [18].

Як відомо, стратегічні плани базуються на прогнозуванні (передбаченні) та програмуванні майбутнього стану об'єкта та його навколишнього середовища. Призначенням стратегічних планів є мобілізація ресурсів і координація діяльності в напрямі досягнення встановлених перспективних (довгострокових) цілей.

Перевагами застосування стратегічного планування є перспективне мислення, готовність до змін, чіткіше визначені завдання і політика розвитку, ефективніша координація зусиль і кращий вибір індикаторів для контролю за досягненням цілей.

Незважаючи на досить глибоке опрацювання та багатий накопичений досвід стратегічного планування, реалії сьогодення вимагають розробки нових підходів до формування стратегій розвитку, відповідних умовам конкретних систем.

Особливості стратегічного планування забезпечення митної безпеки, на нашу думку, полягають у тому, що, на відміну від стратегічного планування розвитку інших соціально-економічних систем, де суб'єкт і об'єкт планування обмежені у межах системи, тут ми маємо справу з чітко визначеним суб'єктом управління і постійно змінним під впливом численних зовнішніх та внутрішніх чинників об'єктом, який не обмежений у просторі і часі. Суб'єктом тут виступають державні інституції, зокрема митна служба, а об'єктом – складова національної безпеки – митна безпека [19], яка формується і в зовнішньому, і у внутрішньому економічному середовищі країни. При цьому місію системи (у цьому разі – держави) жорстко визначено в Основному законі. Стратегія через спрямування діяльності митних органів має розвивати переваги економічної системи держави відносно її попереднього стану та зовнішнього середовища.

Тому стосовно митної безпеки стратегічне планування являє собою складну багаторівневу

систему цілей забезпечення митної безпеки, конкретних завдань (планів), визначених у часі, дієвих механізмів, які спроможні забезпечити реалізацію національних інтересів і запобігти впливу негативних чинників, виникненню загроз та зниженню об'єктивно існуючих ризиків.

З точки зору забезпечення митної безпеки стратегія є концепцією, яка у процесі її реалізації через конкретні дії може досягти такого усталеного у часі стану митної системи, котрий дозволить на найвищому рівні забезпечити виконання основних її функцій, і головне – забезпечити митну безпеку.

Найбільш прийнятною для формування стратегії нам видається схема, визначена Ф. Котлером, відповідно до якої стратегічне планування включає такі етапи: визначення цілей, аналіз можливостей та зовнішніх загроз, аналіз сильного та слабого боку організації, постановку завдань, безпосередньо формування стратегії, розробку програм підтримки, реалізацію програм, встановлення зворотного зв'язку і контроль [20].

Проблема формування стратегії забезпечення митної безпеки посилюється нестійкістю економічної системи, недоліками інформаційного забезпечення щодо реального стану загроз митній безпеці.

Ще однією особливістю стратегії забезпечення митної безпеки є те, що вона напряму залежить від законодавчої бази, і тому має ґрунтуватися насамперед на дієздатному, ефективному законодавстві. Перший крок у цьому напрямі вже зроблено [21], триває удосконалення норм і правил, у вітчизняне законодавство імплементуються міжнародні норми. Отже, в Україні прийнято низку законів, які створюють номінальні можливості для включення економіки у світове господарство і забезпечення при цьому її економічних інтересів.

Діяльність митних органів із забезпечення митної безпеки буде успішною лише в тому разі, якщо трансформація митної системи буде не тільки добре продуманою, всебічно обґрунтованою, а й впливатиме з довгострокових цілей.

Таким чином, належить проводити виважену державну митну політику, виходячи із базових довгострокових цілей, забезпечуючи соціально-економічне зростання країни та регіонів

в поєднанні з прийнятними нормами і стандартами рівня та умов життя для всіх громадян країни.

Можна виділити такі основні елементи стратегії забезпечення митної безпеки:

- забезпечення ефективного експорту товарів та послуг;
- оптимальне поєднання лібералізації та регулювання імпорту та експорту товарів, капіталів та робочої сили;
- формування ефективної системи організації й управління митною системою;
- матеріальне і кадрове забезпечення митної служби.

Отже, можна сказати, що головне завдання стратегії забезпечення митної безпеки полягає в тому, щоб вірно визначити етапи, форми і засоби міжнародного співробітництва, і навіть часткової інтеграції митних органів.

На цей час у рамках державної політики є потреба та можливість розпочати діяльність для створення стійких інституційних та інфраструктурних фундаментів забезпечення митної безпеки. Без виваженого та ефективного використання переваг та можливостей Україні не досягти високого рівня розвитку безпекоспроможності та розбудови інформаційного середовища.

Як складова загальнонаціональної стратегії соціально-економічного розвитку України стратегія розвитку митної безпеки має на меті створення умов для динамічного, збалансованого розвитку митної служби та її структурних елементів, усунення основних загроз та подолання ризиків. Політика забезпечення митної безпеки має спрямовуватися на активізацію всього ресурсного потенціалу митних органів.

У стратегії забезпечення митної безпеки мають визначатися пріоритетні завдання розвитку митної служби, скоординовані дії центральних та місцевих митних органів, спрямовані на реалізацію завдань забезпечення митної безпеки, критерії їх розв'язання з урахуванням загальнодержавних пріоритетів, переваг, обмежень, загроз і проблем розвитку.

В основу розв'язання завдань розвитку повинні бути покладені конкретні заходи щодо

радикального підвищення рівня митої безпеки, ефективності використання всього потенціалу економіки, удосконалення роботи митних органів й інших органів державної влади.

Обґрунтування положень стратегії здійснюється на основі результатів аналітичних досліджень і прогностичних розрахунків, чинних законодавчих і нормативних актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Державної митної служби України з урахуванням міжнародних правових актів і міжнародних угод.

Концептуальну основу розробки стратегії митної безпеки становлять ідеї сталого розвитку щодо нормалізації процесів забезпечення митної безпеки з переходом на якісно нову інноваційно-інвестиційну модель діяльності митних органів з максимально можливою мобілізацією внутрішніх і зовнішніх резервів митної служби. Така траєкторія розвитку передбачає: розширення сфери дії та системи роботи на основі аналізу ризиків; активне розгортання інноваційно-інвестиційної діяльності як основи розвитку митних органів; розвиток нових прогресивних форм структурної та територіальної організації митних органів.

Вихідні засади стратегії базуються на комплексній оцінці безпекоспроможності митних органів на тлі інституціональних перетворень в економічній та соціальній сферах.

Стратегія забезпечення митної безпеки має бути спрямована насамперед на розв'язання таких проблем:

1. Оптимізація принципів і структури управління митними органами.
2. Створення сучасної технічної бази митниці та митної інфраструктури.
3. Розвиток інвестиційно-інноваційної діяльності, впровадження нових митних технологій.
4. Залучення фінансових ресурсів для розвитку митної служби.
5. Удосконалення митно-тарифної політики та методики використання заходів нетарифного регулювання.
6. Удосконалення системи організації митної справи.

7. Підвищення ефективності функціонування митних органів, зокрема: підвищення обсягів надходження коштів від діяльності митних органів на основі удосконалення методів визначення бази митного оподаткування; збільшення обсягів пропуску вантажів та пасажирів; розширення асортименту послуг.

Виходячи з викладених вище передумов формування стратегії забезпечення митної безпеки, ми вважаємо, що вона має бути багаторівневою, оскільки стратегія повинна вирішувати складну систему завдань, які стосуються державних інституцій усіх рівнів, економічних суб'єктів господарювання, громадян, територіальних утворень тощо.

Ми пропонуємо таку часову та просторову структуру стратегії забезпечення митної безпеки (табл. 1).

Слід зауважити, що запропонований підхід до формування стратегії передбачає реалізацію її етапів за досить тривалий відтинок часу, це стосується, насамперед, третього етапу, який сьогодні ми бачимо у далекій перспективі. Основними етапами ближчого часу є перший та другий, які тісно пов'язані між собою й переплетені у часі.

Нижче наведено основні завдання та заходи, які потрібно вжити для поліпшення стану забезпечення митної безпеки за етапами реалізації стратегії.

На I етапі «Забезпечення безпеки на рівні країни» пріоритетними завданнями є зміцнення

експортного потенціалу країни та підвищення рівня митної безпеки шляхом прискорення темпів реформування та системної модернізації митної служби; сприяння збереженню позицій українських виробників на традиційних ринках збуту та просування на нові перспективні ринки; сприяння раціоналізації структури експорту; використання переваг міжнародної спеціалізації і кооперації, розвиток туристично-рекреаційного комплексу. Реалізація завдань пов'язана з виконанням таких груп заходів:

сприяння адаптації митного законодавства до стандартів СОТ, зокрема: імплементація рамкових стандартів СОТ; інформаційне забезпечення митних органів щодо вимог міжнародних норм і нормативів через інформаційно-консультативні установи тощо; впровадження міжнародних стандартів у практику митних органів;

збереження експортного потенціалу країни шляхом тарифної підтримки найбільш чутливих виробництв (насамперед АПК, харчової промисловості) для запобігання можливих негативних наслідків вступу до СОТ;

надання цільової організаційно-фінансової підтримки та спрямування інвестиційних потоків на техніко-технологічне оновлення митної інфраструктури;

впровадження практики європейських країн у сфері митно-тарифної підтримки експортерів, страхування зовнішньоекономічних та митних ризиків тощо;

Таблиця 1

Структура стратегії забезпечення митної безпеки

Етапи стратегії	Рівень забезпечення митної безпеки	Зміст заходів
Перший етап	Державний	Забезпечення митної безпеки на рівні держави, досягнення максимально можливого рівня безпеки при збереженні і підвищенні ефективності зовнішньоекономічної діяльності
Другий етап	Міжнародний	Забезпечення митної безпеки на міжнародному рівні у рамках міжнародних митних угод, запровадження міжнародних норм і правил, спільні дії з іноземними митними органами щодо забезпечення безпеки
Третій етап	Глобальний	Створення передумов безпеки, дії на попередження виникнення загроз, виключення можливості їхнього виникнення

створення комплексної інформаційної системи у митній сфері на базі «Електронної митниці» [22], розробка заходів щодо інформаційної підтримки підприємств з приводу митного оформлення вантажів;

надання інформаційно-аналітичної та консультативної підтримки вантажовласникам та перевізникам.

II етап «Забезпечення митної безпеки на міжнародному рівні» передбачає подальше поглиблення міжнародного співробітництва у митній сфері, посилення співпраці з митними органами країн ЄС за рахунок повноцінного використання переваг, що можуть виникнути у разі створення Україною з ЄС єдиної митної зони, активне співробітництво з митними органами інших країн світу, зокрема Азії та Америки.

Основними заходами етапу є:

створення ефективної системи митних органів, яка дасть змогу забезпечити максимальний рівень митної безпеки на основі впровадження стратегії глобального моніторингу загроз та забезпечення безпеки, реалізації міжнародних митних проєктів;

створення митних комплексів на основі поєднання науково-технічних, інженірингових, освітніх, інформаційних та інших заходів, які повною мірою забезпечать митну безпеку на міжнародному рівні;

проведення переговорного процесу та підписання низки угод з країнами – членами ЄС (на рівні міжрегіонального співробітництва) з питань митної справи, обміну митною інформацією, зовнішньої торгівлі, транскордонного співробітництва тощо;

залучення суб'єктів господарської діяльності до участі у митних програмах країн – членів ЄС та СНД;

заохочення підключення суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності до міжнародних інформаційних мереж;

підвищення ефективності митної справи шляхом запровадження нових митних технологій і модернізації існуючих.

Реалізація стратегічних цілей передбачає активну співпрацю митних органів України

з іноземними митними органами щодо підвищення митної безпеки, розширення масштабів співробітництва.

III етап «Забезпечення митної безпеки на глобальному рівні» передбачає побудову глобальної системи безпеки, що, зокрема, включатиме участь митних органів України у глобальних інформаційних проєктах, спрямованих на боротьбу з криміналом, загрозами економічній стабільності макрорегіонів та на світовому рівні. Глобальна система безпеки передбачає взаємодію митних органів усіх зацікавлених країн, спрямовану на запобігання появі чинників загрози.

Наука управління пройшла довгий шлях від вирішення тактичних завдань, що становлять механізм управління внутрішнім станом систем, до стратегічного адаптивного планування і активної ринкової стратегії, спрямованої на зміну умов зовнішнього середовища. Отже, хоча побудова глобальної системи безпеки є далекою, але все ж таки реальною перспективою.

При створенні стратегії особливу увагу варто приділити формуванню потенціалу системи і оцінці його впливу на результати діяльності, що викликає низку проблем [23]:

1. Визначення головного стратегічного напрямку розвитку системи, враховуючи вплив внутрішніх та зовнішніх чинників.

2. Вироблення концепції щодо головного спрямування і стратегії розвитку, тобто слід визначити можливі шляхи розвитку, оцінити потенціал, умови, послідовність реалізації та результати. Формуючи стратегію розвитку складної системи, слід насамперед виробити концептуальний підхід: визначити ідею, теоретичне підґрунтя, засади практичної реалізації. Концепція розвитку має вирішувати два основні завдання:

розробку концепції стосовно підходів до формування цілісної системи стратегічного планування: формування концептуальних підходів до побудови системи стратегічного планування; вибір методичних підходів до планування і технічна підготовка розробки плану;

розробку концепції соціально-економічного розвитку, що формулюється перед початком роботи над стратегічним планом: підготовка концепції

Рис. 1. Структура концепції реформування та модернізації Державної митної служби України

розвитку системи; технічна, методична і кадрова підготовка розробки плану; формування політики, конкретизація цілей і пріоритетів розвитку; визначення засобів реалізації цілей [24].

3. Вибір методичних підходів планування та прогнозування, які відповідають стану системи.

Виходячи з вимог стратегічного планування забезпечення митної безпеки [25, 26], найважливішим етапом побудови стратегії є визначення її концептуальних положень. У зв'язку з цим ми пропонуємо проект концепції забезпечення митної безпеки на основі реформування та модернізації Державної митної служби України, яка визначає головну мету, стратегічні цілі й очікувані результати від її реалізації та є обов'язковим елементом на шляху формування митної політики держави (рис. 1).

Діяльність митної служби має базуватися на постійному аналізі причин і результатів проявів митної небезпеки, що призводять до загроз у зовнішньоекономічній та митній діяльності і, відповідно, на вжитті невідкладних заходів з ліквідації або локалізації цих причин.

Одним із напрямів діяльності підрозділів митної служби повинен стати аналіз ситуації, яка призводить до порушень митного законодавства.

Для початку організації цієї роботи можна запропонувати авторський погляд (табл. 2) щодо складових ознак митної безпеки та основних елементів криміналістичної та адміністративної характеристики контрабанди та порушень митних правил на прикладі дій, спрямованих на переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю (ст. 352 Митного кодексу України).

Таблиця 2

Взаємозв'язок складових ознак митної безпеки та основних елементів криміналістичної характеристики порушень митних правил

Системоутворюючі чинники митної безпеки	Причини, ознаки, шляхи і засоби вчинення правопорушень та їх наслідки
Джерело митної небезпеки – протиріччя	Недостатні темпи економічного розвитку України, економічна ситуація у світі, обмежувальні та протекціоністські дії і держав, і окремих фінансових груп
Ризикова ситуація	призводять до значної різниці в цінах на товари вітчизняного та іноземного виробництва або їхньої якості,
Митна небезпека	що сприяє наміру появи цих товарів на ринках України
Ступінь прояву	та створює потенційну загрозу
Походження проявів небезпеки	в економічній та соціальній сферах життя
Митна загроза (реалізація ще можлива)	порушити встановлений законодавством України порядок переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України
Митний виклик (об'єктивний бік) – критична точка загрози, форма прояву (ознака) загрози (реалізована загроза)	та призводить до дій,
Джерело митної загрози	суб'єкта ЗЕД,
Приховування правопорушення	спрямованих на приховування від митного контролю під час ввезення на митну територію
Об'єкт правопорушення	з порушенням порядку переміщення через митний кордон України,
Митна справа	яке встановлено законодавством України,
Носій загрози (предмет правопорушення) – об'єкт митного контролю	товарів
Засіб переміщення носія загрози	на транспортному засобі, що використовувався для переміщення цих товарів через митний кордон України, а також
Мотив та мета вчинення	незалежно від мотивів та мети вчинення
Місце і час здійснення правопорушення	на митній території України у визначений час
Засіб правопорушення	з використанням спеціально виготовлених сховищ (тайників) та інших засобів
Спосіб правопорушення	або способів, що утруднюють виявлення таких товарів, або шляхом надання одним товарам вигляду інших, або з наданням як підстави для переміщення товарів підроблених документів чи одержаних незаконним шляхом, або таких, що містять неправдиві дані
Суб'єкт забезпечення митної безпеки	митному органу
Суб'єктивний бік	з прямим умислом
Мета	для отримання незаконних матеріальних або фінансових переваг,
Джерело загрози (суб'єкт правопорушення)	що здійснює суб'єкт правопорушення – осудна особа, яка досягла 16-річного віку, або посадова особа підприємства,

Продовження таблиці 2

Системоутворюючі чинники митної безпеки	Причини, ознаки, шляхи і засоби вчинення правопорушень та їх наслідки
Митний ризик	з певним ступенем імовірності,
Чисельне значення митного ризику	який розраховується (визначається) на підставі комплексної оцінки показників її імовірності і у зовнішньому, і у внутрішньому середовищі або з використанням статистичної та оперативної інформації,
Митний вплив	та може спричинити зміну структури внутрішнього ринку і
Негативний (шкідливий) наслідок – непрогнозована шкода	створити необ'єктивну конкуренцію
Суб'єкт впливу	для вітчизняних виробників,
Митна шкода	привести до несплати податків,
Митна ефективність	які стягує митна служба
Об'єкт забезпечення	в бюджет держави
Вимір шкоди (прогнозований)	на визначену суму.
Відповідальність за правопорушення та її вимір	Це тягне за собою накладання штрафу в розмірі від 500 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів, а також конфіскацію товарів зі спеціально виготовленими сховищами (тайниками) та транспортних засобів, що використовувалися для переміщення товарів через митний кордон України
Суб'єкт визначення ступеня відповідальності	за рішенням митного органу або суду,
Суб'єкт реалізації ступеня відповідальності	які реалізуються за бажанням суб'єкта правопорушення або в результаті дій судових виконавців,
Контроль (засіб забезпечення режиму законності)	та контролюються органами прокуратури.
Організаційно-економічний механізм	Ця небезпека може бути зменшена за рахунок управлінських рішень у митній справі.
Митна безпекоспроможність	Розробити нові технології митного контролю,
Забезпечення митної безпеки	які будуть спрямовані на створення системи аналізу ризиків,
Електронна митниця – механізм забезпечення	з використанням електронних технологій,
Об'єкт митної безпеки	та забезпечення митних інтересів держави
Митні інтереси	у вигляді вдосконалення механізмів захисту внутрішнього ринку від несумлінної конкуренції з боку імпортової продукції, ефективної організації боротьби з контрабандою і порушеннями митних правил, їхнього запобігання і попередження,
Заходи регулювання зовнішньої торгівлі	та за допомогою митно-тарифних і нетарифних заходів,
Митна усталеність	що дасть можливість своєчасно и достатньо
Митна надійність	існуючими кадровими можливостями
Митна безпека	повністю
Головна мета	виконати заборонну та фіскальну функцію,
Оцінка митної безпекоспроможності	стан яких може бути оцінено певними показниками та критеріями.

Відсутність завдань для митної служби з визначення загроз та переведення їх в розряд завдань боротьби з проявами цих загроз формують, відповідно, вимоги до структури митних підрозділів.

Таким чином, під час реорганізації митної системи необхідно зосередитися не стільки на структурній реорганізації, скільки на чіткому формулюванні функцій, меж обов'язків, прав та відповідальності за їх виконання. Обов'язковою умовою реорганізації, на думку автора, повинен стати порядок визначення рівня забезпечення митної безпеки та створення організаційно-економічного механізму її забезпечення.

Висновки. Головним результатом проведення заходів зі створення системи управління митною безпекою повинно стати виявлення існуючих протиріч, які впливають на стан митної справи, аналіз митних загроз і ступінь їх небезпеки та опрацювання механізмів їх нейтралізації.

Для цього необхідно визначити потрібний для країни рівень митної безпеки, на основі визначених підходів розробити дії з її досягнення та невідкладно почати втілювати в життя.

Джерела

1. Галиця І. Державне регулювання в умовах ринкових відносин // Економіка України. – 2002. – № 6. – С. 52 – 58.
2. Бережнюк І. Г. Митне регулювання в системі категорій «митна політика» і «митна справа». – Дніпропетровськ: Вісник АМСУ. – 2007. – № 2 (34). – С. 3 – 8.
3. Павлов А. П. Правові та історичні передумови організації митної справи в Україні // Митна справа. – 2002. – № 5. – С. 3 – 15.
4. Пісний П. Я. Ризики в зовнішньоекономічній діяльності. Митна політика та актуальні проблеми економічної та митної безпеки України на сучасному етапі: Матеріали Міжнародної НПК. – Дніпропетровськ: АМСУ, 2008. – С. 14– 17.
5. Приймаченко Д. В. Місце митної політики в системі державної політики. – Одеса: Митна справа. – 2005. – № 2. – С. 11 – 15.
6. Дьомін Ю. М. Таможенний контроль в Україні: монографія. – К., 2004. – 542 с.
7. Науменко В. П., Пашко П. В., Руссков В. А. Митне регулювання зовнішньоекономічної

- діяльності в Україні. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 294 с.
8. Чечетов М., Жадан І. Особливості макроекономічного трансформування в умовах перехідної економіки // Економіка України. – 2002. – № 6. – С. 4 – 12.
9. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки. – К.: Основи, 2000.
10. Ансофф І. Стратегическое управление: Сокр. пер. с англ. / Науч. ред. и авт. предисл. Л. И. Евенко. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.
11. Онищенко А., Остапенко Т. Аграрные преобразования в странах Центральной и Восточной Европы // Экономика Украины, 1994. – № 8. – С. 3 – 12.
12. Радченко Е., Сайфулин Ю., Сурков М. Экономические реформы Бразилии и внешняя торговля с Украиной // Экономика Украины. – 1996. – № 12. – С. 69 – 76.
13. Коропецкий И. С. Перспективы экономического развития Украины в сравнении с Францией // Экономика Украины. – 1993. – № 6. – С. 80 – 88.
14. Дяченко Я. Державне споживання у бюджетних програмах регулювання економіки // Економіка України. – 2002. – № 9. – С. 17 – 21.
15. Голдстоун Дж. Теории революции: революции 1989 – 1991 годов и траектория развития «новой» России // Вопросы экономики. – 2001. – № 1. – С. 117 – 123.
16. Олейник Ю. Т. Анализ и моделирование стратегий корпоративного менеджмента // Экономические инновации. Выпуск 15: Экономическое развитие регионов в контексте международной интеграции (конкурентоспособность, реструктуризация и корпоративное управление хозяйственными системами). Сборник научных работ. – Одесса: Институт проблем рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины, 2003. – С. 190 – 201.
17. Жаліло Я. Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика. – К., 2003.
18. Шубин А. Стратегическое управление как основополагающая часть системы менеджмента предприятия // Журнал европейской экономики. – 2003. – декабрь. – Том 2 (№ 4). – С. 505 – 510.
19. Пашко П. В. Системоутворювальні чинники митної безпеки // Стратегічна панорама. – 2007. – № 2. – С. 44 – 49.
20. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент / Пер. с англ. – СПб: Питер, 2001. – 752 с.

21. Пашко П. В. Митна політика України: зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до митного кодексу України». – Дніпропетровськ: Вісник АМСУ. – № 3(39). – 2008. – С. 3 – 7.
22. Пашко П. В., Шуляк В. П. «Електронна митниця» – головний механізм гарантування митної безпеки держави // Фінанси України. – 2006. – № 12. – С. 51 – 60.
23. Данько М. Проблемы прогнозирования инновационно-технологического развития региона // Экономика Украины. – 2000. – № 5. – С. 35 – 40.
24. Панасюк Б. Концептуальные основы экономического прогнозирования и планирования // Экономика Украины. – 1996. – № 5. – С. 7 – 17.
25. Пашко П. В. Щодо концепції реформування та модернізації Державної митної служби України як обов'язкового елементу на шляху формування митної політики держави. – Дніпропетровськ: Вісник АМСУ. – 2004. – № 2 (22). – С. 18 – 29.
26. Руководство по модернизации таможенной службы / Под ред. Люка де Вульфа, Хосе Б. Сокола, пер. с англ. – М.: Весь Мир, 2007. – 328 с.